

05.05.2021

Ärende/30

§ 122

Den av ledamoten Jukka Järvinen väckta motionen om rusmedelsfria boendetjänster

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jukka Järvinen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att de rusmedelsfria boendetjänsterna för bostadslösa ska ökas.

Till riktlinjerna i stadsstrategin 2017–2021 hör att bekämpa utslagning och bostadslöshet. Social- och hälsovårdssektorn, stadsmiljösektorn och stadskansliet har i samverkan utarbetat en åtgärdsplan för förebyggande och minskning av bostadslöshet. Social- och hälsovårdssektorn utvecklar även social- och hälsovårdstjänster för att minska bostadslöshet genom ett separat projekt som delvis finansieras med statsunderstöd.

Rusmedelsfria boendetjänster för bostadslösa och social- och hälsovårdstjänster med låg tröskel som minskar bostadslösheten och som stöder alkohol- och drogfrihet utvecklas i enlighet med målen i åtgärdsprogrammet på stadsnivå. Åtgärdsprogrammet stöder målen i programmet Framtidens social- och hälsocentral, liksom också regeringens mål att halvera bostadslösheten.

05.05.2021

Ärende/30

Assisterat boende och serviceboende inom missbrukarvården ordnas i egen regi och i form av köpta tjänster. Erfarenhetsexpertis utnyttjas vid beredningen då assisterat boende inom missbrukarvården ska konkurransutsättas.

Inom Helsingfors mentalvårds- och missbrukartjänster har det införts en återhämtningsorienterad vård- och servicemodell, som möjliggör och stöder en egen individuell och helhetsbetonad återhämtningsprocess för enskilda bostadslösa. Principen är att stödja de bostadslösa så att de blir alkohol- och drogfria.

Stadsstyrelsen förutsätter att det innan budgeten för år 2022 föreläggs stadsstyrelsen lämnas en utredning om hur boendetjänsterna för missbrukare i rehabilitering räcker till och om behovet av ökad kapacitet och de resurser som behövs för detta, så att var och en som blir rehabiliterad får smidig tillgång till lämpligt boende.

Social- och hälsovårdsnämnden och stadsmiljönämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 304

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

05.05.2021

Ärende/30

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus edellyttää, että ennen vuoden 2022 budjetin esittelyä kaupunginhallitukselle esitetään selvitys päihdekuntoutujien asumispalveluiden riittävydestä sekä tarpeesta ja tarvittavista resursseista kapasiteetin kasvattamiseen, jotta kullekin kuntoutujalle sopivaan asumiseen pääsy tapahtuu sujuvasti.

Käsittely

26.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 7 jälkeen:

Kaupunginhallitus edellyttää, että ennen vuoden 2022 budjetin esittelyä kaupunginhallitukselle esitetään selvitys päihdekuntoutujien asumispalveluiden riittävydestä sekä tarpeesta ja tarvittavista resursseista kapasiteetin kasvattamiseen, jotta kullekin kuntoutujalle sopivaan asumiseen pääsy tapahtuu sujuvasti.

Kannattaja: Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.02.2021 § 34

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Jukka Järvisen ja 15 muun valtuutetun päihde-ettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään päihdeettömyyteen tukevien ja päihdeettömien asumispalvelujen lisäämistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että asunnottomien päihteettömiä asumispalveluja sekä asunnottomuutta vähentäviä ja päihteettömyyttä tukevia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystoimialan palveluja kehitetään kaupunkitasoisen toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelma tukee Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita ja hallituksen tavoitetta asunnottomuuden puolittamiseksi.

Helsingissä arvioitiin olevan 1 534 yksinelävää asunnontonta, 72 asunnontonta perhettä ja 50 asunnontonta pariskuntaa vuonna 2020. Sosiaali- ja terveystoimialan asunnottomien tuettuun asumiseen jonotti 668 asunnontonta saman vuoden marraskuussa. Asunnottomien asumispaikkoja on 3 908 (itsenäistä asumista, tuettua asumista, tukiasumista ja palveluasumista).

Päihdehuollon tuettua asumista ja palveluasumista järjestetään omana toimintana ja ostopalveluna. Marraskuun lopussa vuonna 2020 noin 200 asunnontonta oli päihteettömien asumispalveluiden piirissä.

Helsingissä on laadittu sosiaali- ja terveystoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisemisen toimenpideohjelma. Tavoitteena on puolittaa asunnottomien määrä suunnitelman toimenpiteiden avulla vuoteen 2023 mennessä. Toimenpiteillä pyritään tehostamaan asunnottomien asumispalveluiden järjestämistä ja kehittämistä.

Sosiaali- ja terveystoimiala on aloittanut osana kaupunkitasoista toimenpideohjelmaa asunnottomien asumispalvelujonojen purkamisen muun muassa tehostamalla asiakkaiden siirtymistä raskaasti tuetuista asumispalveluista kevyemmin tuettuihin asumispalveluihin. Lisäksi asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveystoimialan palvelujen kehittämisestä on jatkettu valtionavustuksen tuella toteutettavalla erillishankkeella ja asumisen tukeen kohdennetulla kaupungin muutosblokkirahoituksella. Molemmissa hankkeissa parannetaan matalan kynnyksen palveluja ja toimintamalleja, joiden kautta erityisen tuen tarpeessa oleva asunnottomon saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa. Keskeisenä pyrkimyksenä on motivoida asunnottomia päihteettömään elämään ja asumisratkaisuihin. Valtion rahoittama erillishanke liittyy hallituksen tavoitteeseen asunnottomuuden puolittamiseksi ja Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteisiin.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala kilpailutti vuonna 2020 tuetut asunnot, jotka toimivat Asunto ensin -periaatteella. Mallissa asunto nähdään ihmisoikeutena. Jokainen tarvitsee asunnon ja tarvittaessa oikeanlaista tukea, jotta myös asuminen onnistuisi, eikä kukaan joutuisi uudelleen asunnottomaksi. Vaikeinta asuminen onnistuminen

05.05.2021

Ärende/30

on, kun ihmisellä on taustallaan pitkäaikaista asunnottomuutta, johon liittyy päihdeongelmia, väkivaltaisuutta, velkaantuneisuutta ja/tai mielen-terveysongelmia. Asunto ensin -periaate tarkoittaa erilaisia asumisen ja asumisen tuen vaihtoehtoja. Kaikille ei sovi yksi ja sama malli.

Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumiso-rientoitunut hoito- ja palvelumalli, joka mahdollistaa ja tukee kunkin asunnottoman omaa yksilöllistä ja kokonaisvaltaista toipumisprosessia. Sen aikana asunnon kulkee kohti itsenäisempää elämää, parempaa terveyttä ja hyvinvointia, ja löytää omat vahvuutensa sekä hyödyntää voimavarojansa. Toipumisen perusta on toivo siitä, että vaikeista elämäntilanteista ja haasteista voi selvitä. Toipumiso-rientoituneen työtteen periaatteena on tukea asunnottomia myös päihteettömyyteen.

Toipumiso-rientoituneissa palveluissa korostuvat asiakkaan toimijuus ja osallisuus sekä tasaveroinen kohtaaminen ammattilaisten kanssa. Tämän vuoksi palveluja kehitetään ja järjestetään yhteistyössä asunnottomuutta kokeneiden ihmisten kanssa (vertais- ja kokemusasiantuntijat). Päihdehuollon tuettu asuminen kilpailutetaan vuonna 2021 ja valmistelussa hyödynnetään kokemusasiantuntijoiden kokemusta. Samalla arvioidaan päihteettömän asumisen kehittämistä ja lisäkapasiteetin tarvetta. Tällä hetkellä kaikki asunnottomat, jotka ovat motivoituneet päihteettömään elämään, on kyetty ohjaamaan päihdehuollon päihteettömään asumiseen ja sieltä edelleen omaan asuntoon.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnottomat ovat paljon palveluita tarvitsevia. Asunnottomien fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä sekä osallisuutta edistetään yksilöllisesti jokaisen asukkaan toiveen ja tarpeen mukaan. Asunnottomien päihteettömät asumispalvelut vaikuttavat positiivisesti asunnottomien hyvinvointiin ja terveyteen sekä kaventavat väestöryhmien välistä hyvinvointi- ja terveyseroja.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 31.12.2020

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja antaa kaupunginhallitukselle päih-
teettämiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan
lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala pitää aloitteessa esitettyä asiaa tärkeänä,
todeten samalla vaikutusmahdollisuutensa asiassa rajalliseksi.

Tilapalveluiden asuntovuokrausyksikkö vastaa osaltaan sosiaalitoimen
erityisryhmien tukiasuntojen vuokraustoiminnasta. Tarkoitukseen on
käytössä vajaa 4700 huoneistoa, jotka ovat pääasiassa yksittäisiä erilli-
sasuntoja ja tavoitteena on varmistaa tarpeidensa mukaiset asunnot ni-
itä tarvitseville. Sosiaalitoimi vastaa asukasvalinnasta eli kartoittaa asi-
akkaansa tarpeet ja kohdistaa hänelle tarjolla olevista asunnoista sopi-
vimman.

Asuntovuokrausyksikkö tekee vuokrasopimukset näiden asukasvalinto-
jen mukaisesti, ilman asukkaan taustatietoja. Toiminta on AHVL
31.3.1995/481 alaista, joten toimitilojen asuntovuokrausyksiköllä ei ole
valtuutta sopimuksella määrätä asukasta, naapureitaan tai taloyhtiötä
raittiuteen.

Lisätiedot

Maarit Kontio, va. yksikön päällikkö, puhelin: 310 21522
maarit.kontio(a)hel.fi

Osmo Rasimus, vs. tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 39794
osmo.rasimus(a)hel.fi